

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 22 februari 2023

229/2023

Lag om ändring av personalfondslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i personalfondslagen (934/2010) 3–5 och 11 §, 20 § 1 mom. 3 punkten, 28, 34, 43, 45 och 47 §, 56 § 1 mom. 4 punkten, 60 § och 61 § 2 mom.,
av dem 5 § sådan den lyder i lag 1158/2015 och 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1158/2015, samt
fogas till lagen en ny 59 a § som följer:

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på i Finland verksamma personalfonder som bildats av personalen vid ett företag, ett statligt ämbetsverk, en kommun, en samkommun, ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning och på

- 1) finska företag och deras resultatenheter samt utländska dotterföretag,
- 2) utländska företags i Finland registrerade filialer,
- 3) statliga ämbetsverk och inrättningar eller deras resultatenheter,
- 4) affärsverk som avses i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) eller deras resultatenheter,
- 5) kommuner, samkommuner, välfärdsområden och välfärdssammanslutningar eller deras resultatenheter,
- 6) Folkpensionsanstalten,
- 7) universitet som avses i universitetslagen (558/2009).

Med *företag* avses sammanslutningar, stiftelser eller fysiska personer som bedriver ekonomisk verksamhet oberoende av om verksamheten är avsedd att vara vinstgivande.

Vad som i denna lag föreskrivs om arbetstagare och företag tillämpas också på tjänstemän och tjänsteinnehavare samt statliga ämbetsverk och inrättningar, kommuner och samkommuner, välfärdsområden och välfärdssammanslutningar, Folkpensionsanstalten samt universitet, om inte något annat följer av andra bestämmelser.

4 §

Gemensam personalfond

En gemensam personalfond får bildas

- 1) i anslutning till företag som hör till samma koncern,
- 2) i anslutning till två eller flera företag, om dessa har en sådan ekonomisk eller på verksamheten grundad koppling att arrangemanget kan betraktas som ändamålsenligt med hänsyn till personalfondens skötsel och medlemmar,
- 3) i anslutning till två eller flera statliga ämbetsverk och inrättningar,

- 4) i anslutning till två eller flera kommuner eller samkommuner,
- 5) i anslutning till två eller flera välfärdsområden eller välfärdssammanslutningar.

Till en gemensam personalfond kan också höra personalen vid en i Finland registrerad filial till ett utländskt företag som hör till samma koncern och personalen vid ett utländskt dotterföretag, om moderföretaget är finskt.

5 §

Förutsättningar för bildande av personalfond

En personalfond som avses i denna lag får bildas bara om antalet personer i anställningsförhållande till företaget eller dess resultatenhet regelbundet är minst fem och företagets omsättning eller motsvarande avkastning vid bildandet av fonden uppgår till minst 100 000 euro.

En personalfond får bildas även om de förutsättningar som anges i 1 mom. inte uppfylls, om företaget eller dess resultatenhet har bildats under det föregående året och det med hänsyn till omständigheterna kan anses uppenbart att kraven enligt det nämnda momentet kommer att uppfyllas under personalfondens tre första hela räkenskapsperioder.

11 §

Konstituerande möte

Företrädarna för personalgrupperna utarbetar ett förslag till bildande av en personalfond och stadgar för fonden samt sammankallar personalfondens konstituerande möte med en skriftlig möteskallelse eller på något annat bevisligt sätt. De som utarbetar förslaget ska sända möteskallelsen till de blivande medlemmarna eller de företrädare som dessa har valt minst en vecka före mötet. Om personalen eller personalgruppen inte har någon företrädare, kan personalen eller personalgruppen tillsammans utarbeta ett förslag och sammankalla ett konstituerande möte.

Innan beslut om att bilda en personalfond fattas ska mötet godkänna stadgar för personalfonden.

Besluten om fondens stadgar och bildande av fonden kan godkännas, om de har biträttas av minst två tredjedelar av de röster som avgivits.

På det konstituerande mötet ska för personalfonden väljas styrelse och revisor.

20 §

Personalfondens extra möte

Personalfonden ska hålla extra möte när

— — — — —

- 3) minst två medlemmar som företräder minst tio procent av fondens medlemmar, eller en sådan företrädare för en personalgrupp som företräder minst tio procent av fondens medlemmar, begär det skriftligen för behandling av ett angivet ärende,

— — — — —

28 §

Styrelsen

En personalfond ska ha en styrelse med minst två medlemmar. I stadgarna kan det bestämmas att ersättare ska väljas för styrelsemedlemmarna. Vad som föreskrivs om styrelsemedlemmarna ska tillämpas på ersättarna.

En styrelsemedlem ska vara medlem i personalfonden eller höra till företagets ledning. Den som är omyndig eller försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara styrelsemedlem.

34 §

Revision och revisionsberättelse

Bestämmelser om revision av personalfonder finns i revisionslagen (1141/2015). Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 kap. 2 § i revisionslagen ska det dock alltid väljas en revisor för en personalfond. På revisionen tillämpas dessutom bestämmelserna i detta kapitel och i 11 §.

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida fondens medel har placerats på det sätt som föreskrivs i 41 §.

Till revisionsberättelsen ska fogas ett utlåtande av företagets revisor om huruvida personalfondsavsättningen och dess tilläggsdel har betalats enligt den beräkningsgrund som företaget har bestämt. Om fonden har placerat medel i företaget som eget kapital och medlen inte har ett verkligt värde som kan bestämmas enligt marknadsvärdet, ska till berättelsen fogas ett utlåtande av företagets revisor om huruvida dessa placeringar har värderats på behörigt sätt.

Ett företag som med stöd av 2 kap. 2 § 2 mom. i revisionslagen inte har valt en revisor ska dock av revisorn begära de utlåtanden som avses i 3 mom. och avgiftsfritt ställa dem till personalfondens förfogande.

43 §

Överskott och underskott

Överskottet eller underskottet av en personalfonds medlemsandelskapital och de värde-regleringar som gjorts i placeringarna av detta kapital ska för varje räkenskapsperiod läggas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar i genomsnitt har haft under räkenskapsperioden. En fond kan i sina stadgar bestämma att överskottet eller underskottet och värde-regleringarna fogas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar hade vid ingången av räkenskapsperioden. Dessutom kan fonden i sina stadgar bestämma att värde-regleringar i en medlems medlemsandelskapital eller i en del av det ska fogas till varje medlems fondandelar i enlighet med de faktiska värde-regleringarna i investeringsobjekten. Fonden kan i sina stadgar dessutom bestämma att överskottet eller underskottet av medlemsandelskapitalet kan fogas till respektive medlems fondandel i förhållande till fondandelarnas värde. I stadgarna kan det också bestämmas att överskottet för varje räkenskapsperiod helt eller delvis ska utbetalas till medlemmarna eller läggas till fondens gemensamma kapital.

En medlem vars fondandel har betalats ut till honom eller henne på grund av att anställningsförhållandet upphört har inte rätt till överskott eller underskott eller värde-reglering för tiden mellan den dag då fondandelen betalats ut och räkenskapsperiodens avslutningsdag.

Ett underskott för personalfonden som har uppkommit på något annat kapital än medlemsandelskapitalet ska för varje räkenskapsperiod täckas med överskott från tidigare år eller med det gemensamma kapitalet eller medlemsandelskapitalet. Beslut om användningen av överskott fattas av fondmötet.

45 §

Lyftande av en fondandel

En fondandel består av en bunden del och en disponibel del. Efter värdebestämningssdagen överförs varje år kapital från den bundna delen till den disponibla delen. I fråga om den andel som överförs bestäms i personalfondens stadgar och den kan vara högst 15 procent av kapitalet i den bundna delen.

Varje medlem har efter att ha gjort en anmälan om lyftande rätt att lyfta den disponibla delen i pengar omedelbart efter värdebestämningssdagen enligt vad som närmare anges i personalfondens stadgar. I personalfondens stadgar kan det bestämmas att aktier i arbetsgivarföretaget eller i ett företag som hör till samma koncern kan användas som betalning av den enligt stadgarna disponibla delen, om medlemmar så önskar och aktierna är föremål för offentlig handel i enlighet med värdepappersmarknadslagen (746/2012).

47 §

Utbetalning av en fondandel eller överföring av en fondandel till en annan personalfond sedan anställningsförhållandet upphört

Oberoende av vad som i stadgarna bestäms om lyftande av en fondandel ska denna betalas till medlemmen eller dennes rättsinnehavare inom fyra månader från den värdebestämningssdag som närmast följer efter det att medlemmens anställningsförhållande har upphört.

En medlem har alltid om han eller hon så önskar rätt att lyfta sin fondandel i poster av önskad storlek på de högst fyra följande årliga betalningsdagarna för fondandelar efter det att anställningsförhållandet upphört, om medlemmens anställningsförhållande har upphört

- 1) på grund av uppsägning av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker,
- 2) med stöd av 5 kap. 7 § 1 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001), 29 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) eller 32 § 1 mom. i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003) sedan permitteringen varat minst 90 dagar utan avbrott,

- 3) på grund av pensionering.

Den del av en personalfondsavsättning som ska läggas till en medlems andel sedan hans eller hennes fondandel blivit utbetald ska på motsvarande sätt utbetalas till honom eller henne eller till rättsinnehavaren.

Om arbetstagaren efter det att anställningsförhållandet har upphört övergår i anställning hos en sådan arbetsgivare i vars anslutning det finns en personalfond, kan arbetstagarens fondandel på arbetstagarens begäran överföras till den nya personalfonden i stället för att betalas ut. En förutsättning för överföringen är att begäran om överföring har gjorts före den värdebestämningssdag som infaller näst efter anställningsförhållandets upphörande och att båda personalfondernas styrelser godkänner överföringen. Överföringen av fondandelen ska ske inom fyra månader räknat från den värdebestämningssdag som infaller näst efter det att medlemmen har gjort sin begäran om överföring.

56 §

Grunderna för upplösning

En personalfond ska upplösas när

- 4) kommunens eller samkommunens eller välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens verksamhet upphör,

59 a §

Upphörande av en obetydlig fondandel som förfallit till betalning

Om en fondmedlem inte på begäran lämnar personalfonden de uppgifter som är nödvändiga för utbetalning av en obetydlig fondandel, upphör medlemmens fordran hos personalfonden två år efter det att medlemmens fordran borde ha betalats enligt 47 eller 58 §. Begäran om lämnande av uppgifter ska bevisligen delges medlemmen eller dennes rättsinnehavare. En fondandel anses vara obetydlig om den underskrider beloppet av behandlingsavgiften för en deponering hos regionförvaltningsverket.

En fondandel i fråga om vilken en medlems rätt enligt 1 mom. har upphört behandlas som överskott i personalfondens räkenskapsperiod.

60 §

Jäv

En medlem får inte delta i behandlingen av ett sådant ärende som gäller ett avtal mellan honom eller henne och personalfonden eller någon annan fråga i vilken hans eller hennes enskilda fördel kan strida mot fondens fördel.

En styrelsemedlem eller någon annan som har anförtrots en uppgift som hör till personalfondens förvaltning får inte delta i val eller avsättning av revisorer eller i behandlingen av ärenden som gäller fastställande av bokslutet eller beviljande av ansvarsfrihet, om saken gäller den förvaltning som han eller hon svarar för.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf tillämpas inte, om alla medlemmar i personalfonden är jäviga på samma grund och beslutet inte kränker deras likställdhet.

61 §

Tystnadsplikt

Om den som är anställd hos ett ämbetsverk eller en inrättning, en kommun eller samkommun eller ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning är medlem eller ersättare i ett organ i en personalfond, tillämpas på honom eller henne med avvikelse från 1 mom. det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och på andra ställen i lag.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2023.

En medlems fordran hos en personalfond kan enligt 59 a § 1 mom. upphöra tidigast när två år har förflutit från lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 16 februari 2023

Republikens President

Sauli Niinistö

Arbetsminister Tuula Haatainen